

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrtst a Din 2, do 100 vrtst a Din 2.50, od 100 do 300 vrtst a Din 3, večji inserati petit vrtst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Rokopis se ne vrada.

URDNESTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Književna ulica 5, telef. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telef. 5. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 5. 85; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon 5. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Med Londonom in Rimom:

Težavna pogajanja za sporazum

Anglija si prizadeva, da bi čim prej uveljavila sporazum z Italijo, vse pa je odvisno od dobre volje držav, ki so prevzele obveznost za umik tujih prostovoljcev iz Španije

London, 12. jul. d. Včeraj je bila angleško-italijanska pogodba predmet vprašanja oposicije v spodnji zbornici, ali hoče min. predsednik Chamberlain izjaviti, da je ne bo ratificiral brez prejšnje razprave v spodnji zbornici. Min. predsednik Chamberlain je odgovoril, da pogodba ne potrebuje nobene ratifikacije in da bo uveljavljena, ko bosta obe vladi edini, da so izpoljeni v njej določeni pogoji, ki se tičejo ureditve španskega vprašanja. Ko bo prišel ta čas, bo dobila tudi spodnja zbornica priliko, da razpravlja o njem. Chamberlainov odgovor, da bi se kakor koli vezal naprav spodnji zbornici, je zdobil v političnih krogih mnogo zanimanja, ker potrjuje vtis, da nameščava vladu ustvariti vse potrebno za uveljavljanje omenjene pogodbe.

Grandi v Rimu

Rim, 12. jul. d. V Rim je prispel italijski послanik v Londonu Grandi. Dočim službeno zatrjujejo, da bo ostal v Italiji krajši čas na oddihu, spravljajo angleški listi njegovo bivanje v Rimu v zvezo z akcijo za pospeševanje izvedbe italijsko-angloškega sporazuma. Kakor znano, se je v Rimu o tem pogajal zunanj minister Ciano, ki se je v Rimu s tem pogajjal zunanj minister Chamberlain, ki je bil v direktni zvezi z Londonom. Sodelovanje italijskega послanika v Londonu pri teh pogajanjih je bilo zelo diskretno. Ka-

kor trdijo, je angleška vlada po proučitvi Perthovega poročila pustila odporn vrata za nadaljnja njegova mnenja. Angleška vlada ni mogla ublažiti pogojev za uveljavljanje pogodbe z Italijo, vendar pa ne zaradi kakih nepremagljivih ovir, ki so se baje pojavile v naziranih angleških in italijskih vladah, temveč zaradi odpora, na katerega bi koncesije angleške vlade Italiji natele v angleški javnosti. Tako je sedaj določitev relativno kratkega roka za ratifikacijo italijsko-angleškega sporazuma odvisna izključno od morebitnega pospešenja izvedbe angleškega načrta o umiku tujih prostovoljcev iz Španije. Okočiščne za kaj takega niso najboljše, ker se bo morala podveti nova pobuda, da bi mogel odbor za nevmešavanje čim prej izvesti ukrepe, ki so določeni v angleškem načrtu. Na uspeh tega pa se more računati samo v primeru, ako bi bil sklep o uporabi angleškega načrta, ki ga je po določenem postopku sprejet odbor soglasno, izveden z večjo soglasnostjo držav, ki so prevzele načelo, da to store. Zato je po londonskih vesteh angleška vlada očitljivo diplomatske stike z Rimom in Parizom ter je v zvezi s tem tuji Grandijev prihod v Rim.

Razen tega so angleški listi zabeležili vest, da so te dni sondirali med Parizom in Rimom teren za nadaljevanje prekinjene razgovorov, ki jih je imel zunanj minister.

nister Ciano z odpravnikom francoskega poslanista Blondelom. Te vesti italijski listi ni potrjujejo niti ne demantirajo.

Cianov sestanek s Perthom

Rim, 12. jul. AA. Smedci se je grof Ciano sestal z angleškim veleposlanikom lordom Perthom. Govorila sta o Španiji in o sporazumu med Italijo in Veliko Britanijo. Sestanek je zahteval angleški veleposlanik, ki je včeraj prejel navodila iz Londona.

Francoska odgovornost

London, 12. jul. d. Pisanje italijskega tiska o španskem sporu izvija v Londonu nezadovoljstvo. Zlasti odklanjanje namero, da bi se vprašanje angleško-italijanskih odnosov obnavlavalno v tem smislu, da naj Anglia ali vztraja pri prijateljstvu s Francijo ali pa preide na drugi tip angleško-italijanskega bližnjosti. Angleški vladni funkcijski smatrajo, da Francija ni odgovorna za odlaganje uveljavljanja angleško-italijanskega sporazuma. Poudarjajo, da angleški vladni negre za prestiž, temveč za odstranitev nevarnosti vojne, pri čemer se po splošnem angleškem mnenju ne sme izgubiti iz vidika, da so Mallorca in druga Španska mesta vedno italijske vojne oporišča.

Francosko-turški sporazum

Pariz, 12. jul. AA. Zunanje ministarstvo je smedci objavilo besedilo francosko-turškega sporazuma o prijateljstvu, ki je bil podpisani dne 4. t. m. Prav tako je bilo objavljeno besedilo izjave, ki ugotavlja, da je bil dosegel sporazum, ki naj pospeši prijateljsko sodelovanje med Turčijo, Francijo, Sirijo in Libanonom.

Izseljevanje Turkov iz Jugoslavije

Ankara, 12. jul. AA. Komisija, ki je proučevala vprašanja, ki so v zvezi z izseljevanjem Turkov iz Jugoslavije, se je sestala 9. t. m. v Carigradu in je sedaj kontakla svoje delo s pozitivnim sporazumom za obe prijateljski in zavezninski državi. Delegati so sestavili besedilo pogodbe o izseljevanju Turkov iz Jugoslavije in bodo sedaj to besedilo predložili svojima vladama. Pogodba se bo začela izvajati, ko bo ratificirana.

Finančni dogovor med Ameriko in Anglijom

Washington, 12. jul. AA. Iz Londona je prispela vest, ki doslej še ni potrjena, da bo kmalu sklenjena trgovinska pogodba med Anglijo in Zedinjenimi državami. Po tej pogodbi bo baje angleški funti stabiliziran na podlagi 4.76 dolarjev. Vendar pa uredni in finančni krogi poudarjajo samo, da mora priti do carinskih izmeničenj, kar bo precej ustalilo gospodarske in finančne odnose med obema državama. Po trgovinskem sporazumu med Francijo in Anglijo bo moral sedaj priti do nekakega generalnega sporazuma o ustalitvi funta in dolara.

Polet okoli sveta

Ameriški letalec Hughes na poti iz Pariza v Moskvo

Paris, 12. jul. z. Z veliko pozornostjo sleduje vsa javnost polet okrog sveta, ki ga hoče napraviti ameriški letalec Hughes v rekordnem času. Prvo etapu iz Newyorka do Pariza je srečno pretekel in je včeraj ob 17. pristal na pariškem letališču Le Bourget. Ta proga je bila dolga 4600 km in jo je pretekel v 17 urah 35 minutah. Dosegel je povprečno brzino 350 km na uro. S tem je prekoril vse doseganje rekorda v prekoceanskih letalih. Na pariškem letališču so mu priredili svečan sprejem. Poudarili so ga ameriški poslanik in francoski minister za letalstvo ter mnogostevilni sportniki in letalci. Hughes se je tudi po-

radiu zahvalil za sprejem in poudaril, da je tudi ta polet manifestacija prijateljstva, ki veže Ameriko in Francijo.

Pri pristanku v Parizu se je Hughesovo letalo nekoliko pokvarilo, zaradi česar se je njegov odhod zaksnil. Zivilo se mu je krmilo in so ga monali razrediti in popraviti. Njihov čet mogoča zatreli nemire, ki so v zadnjih dneh zavzeli že tak obseg, da sličijo že revolucioni.

Nemirna Palestina

Angleške policijske oblasti prepričujejo le s težavo večje izgrede

vale in bombardirala Arabce ter jih napovedala pognala v beg. V Jeruzalemu in Haifi je vojaštvo zasedlo vse strateško važne točke in prevzelo vso oblast nad mestom. Sele ponoči se je posredilo vzpostaviti red in mfr. Angleški upajajo, da bo s prihodom novih čet mogoča zatreli nemire, ki so v zadnjih dneh zavzeli že tak obseg, da sličijo že revolucioni.

Spor Japonske z Anglijo in Ameriko

Sanghaj, 12. jul. z. Poletaj ob gornjem Jangceju se je obrnil v prid Japoncem. Pošrečilo se jim je prebresti poplavljeno ozemlje in prodreti do jezera Pojang, kjer so se že izkrcala prve čete na zapadni obali jezera.

Med Japonsko, Anglijo in Ameriko je prišlo do novega konflikta. Japonsko vojaštvo je pred dnevi zahtevalo, naj se z vojnega ozemlja okrog Sanghaja in Hankova odstranijo vse inozemci, in je pozvalo tuge diplomatske zastopništve, naj skrbe za prevoz svojih državljakov. Angleški poslanik v Sanghaju je po navodilih angleške vlade to zahteval odlokil. Enako je storil tudi ameriški poslanik, ki je prav tako izjavil, da smatra Japonsko odgovorno za vso skodo, ki bi jo trpeli ameriški državljani. V primeru letalskih napadov, s katerimi grože Japonci, se bodo tudi državljani zatekli v francosko koncesijo.

Besarabski metropolit obtezen poneverbe

Bukarešta, 12. jul. w. Vrhovno sodišče je obtožilo besarbškega metropolita nadškofa Jurija zločina poneverbe javnega deželnega dne, ki je bilo v spopadu zoper 12 ljudi ubitih in nad 30 ranjenih. Ubita sta bila tudi dve Anglezi. Posebno hudi izgredi so bili v Jeruzalemu, Haifi in v okolici Nablusa, kjer je večji oddelek Arabov napadel angleški vojaški oddelki. Anglezi so morali politični na pomol letala, ki so obstrelj-

minister Comnen-Petrescu.

Bukarešta, 12. jul. d. Pooblaščeni minister nemške države Martius, načelnik oddeшка za pomorsko plovbo v nemškem zunanjem ministru, je odpotoval v soboto na kriziranje po Dunavu. Pogajanja, ki jih je imel z rumunskimi strokovnjaki o plovbi po Dunavu, so že končana. Kakor znano, je Nemčija svojcas izstopila iz mednarodne dunavske komisije, sedaj pa namernava ponovno kandidirati vanjo svojega zastopnika nemškega ministra za promet v podunavski državi, da prouči položaj plovbe po Dunavu ter vzpostavi neobvezne stike z vladami petih podunavskih držav Madžarske, Jugoslavije, Bolgarije, Rumunije in Češkoslovaške. Kakor poročajo iz Bukarešte, ga je po prihodu iz Beograda sprejel tudi rumunski zunanj

minister Comnen-Petrescu.

Bukarešta, 12. jul. d. Pooblaščeni minister nemške države Martius, načelnik oddeшка za pomorsko plovbo v nemškem zunanjem ministru, je odpotoval v soboto na kriziranje po Dunavu. Pogajanja, ki jih je imel z rumunskimi strokovnjaki o plovbi po Dunavu, so že končana. Kakor znano, je Nemčija svojcas izstopila iz mednarodne dunavske komisije, sedaj pa namernava ponovno kandidirati vanjo svojega zastopnika nemškega ministra za promet v podunavski državi, da prouči položaj plovbe po Dunavu ter vzpostavi neobvezne stike z vladami petih podunavskih držav Madžarske, Jugoslavije, Bolgarije, Rumunije in Češkoslovaške. Kakor poročajo iz Bukarešte, ga je po prihodu iz Beograda sprejel tudi rumunski zunanj

Izgredi v Barceloni

Paris, 12. jul. z. »Jour« poroča iz Barcelone, da je prišlo tam sноči do krvavih vrnitv. Velične množine beguncov, ki so pribrali z vojnega ozemlja, so demonstrirale po ulicah in klicale: »Hočemo kruha in mir! Poveljni policije jih je naprej pozival, naj se razidejo, ker pa se temu pozivu niso pokorili, je nastopilo vojaštvo, ki je streljalo v množico. In Barcelone so se že začeli seliti tudi uradi. Med dragimi je včeraj zapustilo Barcelonu kasarsko sodišče. V Sagunatu gore ogromna skladnička bencina.

Nova skupina čsl. džakov v Beogradu

Beograd, 12. julija. p. Včeraj je prispela v Beograd z ladjo nova velika skupina češkoslovaških studentov, članov združenja prijateljev Male antante. Tudi njim so pripredili prizreni sprejem. Studentje ostanejo v Beogradu nekaj dni in bodo prirediti v Ratniškem domu koncert in folkloristično prireditev. Zapeli bodo nekaj narodnih pesmi in predvedli včeraj

zbranih plesov iz Moravske.

Češkoslovaški srednješolci so bili polno sprejeti od župana Vlade Ilíča. Župan in njihov vodja dr. Radekovski sta v svojih prisotnih nagovorih zaglavili jugoslovensko-češkoslovaško bratstvo. V Obračnikem domu so bili češkoslovaški srednješolci opoldne bogato pogosteni.

Državna intervencija na plemičnem trgu

Beograd, 12. julija. p. »Službene novine« so danes objavile uredbu ministarstva srednjih obrazovanj o državni intervenciji na plemičnem trgu v dobi 1938-39. Po tej uredbi bo izvedel intervencijo Prizad z nakupom plemice po cenah in v okoliščinah, kjer jih bo določil trgovinski minister v sporazumu s kmetijskim ministrom. Za to kupljenje potrebnih obveznih kapitalov 250 milijonov din bo zagotovil Prizad finančni minister s državnim izdajstvom.

Madžarski obisk v Rimu

Budimpešta, 12. jul. d. Kakor poročajo listi, bosta min. predsednik Imredy in zunanjji minister Kanya prispela v Rim na obisk prihodnjih ponedeljek. V Rimu se bosta po doseganjih načrtov mudila 3 do 4 dni. Imredy bo načrtoval še nekaj dni v Italiji na oddihu, dokim se bo Kanya vrnil v Budimpešto.

Rim, 12. jul. AA. »Osservatore Romano« poroča, da bo madžarskega min. predsednika srednjem obiskom tudi papež v dobi

zaključil v Italiji.

Ljubljana, 12. jul. AA. »Osservatore Romano«

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

pisan: »Vabimo Te, da prideš že v soboto na 25. junija v Ljubljano in to vsej do 19.

Ta dan zvečer bo prvi načrt sestanek v Ročkovem domu. Drugi dan bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo predstavljen besedilni izpit. V okrožni stojni

poroča, da bo po skupni zborovanju, kjer bo

Cesta, ki ni cesta

Hradeckega cesta pod Golovcem bi se morala prav na prav imenovati Hradeckega steza

Ljubljana, 12. julija
Vas, ki ni vas, cesta, ki ni cesta = kaj je to? Hradeckega cesta, bivša Hradeckega vas. Nedavno smo prejeli celo uradno potrdilo, da te steze ni treba razširiti, ker je samo ob končni preozko. Ker se na Hradeckega cesti od hiš št. 20 do 40 ne moreta srediti dva voza, ki kraj pod Golovcem mora biti imenovati Hradeckega cesta.

Na vse to bi ne opozarjali in ne vamirjali nikogar, ker bi na pristojnih mestih ne govorili tako o malovražjujoče o potrebi prebivalstva pod Golovcem in ko bi vsej ne trdili, da zaradi samega prevažanja sene ni treba razširiti podgolovške ceste. Zdaj ne gre za kakšno posebno kampanjo za interes Podgolovjanov in ne tudi za debato z uradnimi pojasmnjenci o pozoriti hčem sam na nekatere stvari, ki so jih na magistratu najbrž posahnili.

Predvsem bi bilo treba nekoliko preizkrati akteta o betoniranju mostu, tako zvanih brvi med Strelško ulico in Hradeckega cesta. Tolikorat so že nameravali betonirati mostiček in volja je bila vselej takoj dobra, da je menda vendar se kaj ostalo od vseh namer in obljub. V kakšni fazi so zdaj prizadevanja za podgolovski most ali proti njemu, bi Podgolovanec tudi zanimalo. Toda ne le stanevalec pod Golovcem, temveč vse, ki ima jo od časa do časa kakšnevočki opravke na desnem bregu Gruberjevega prekova. Mostiček, ki bi zvezal mesto v najkrašji čerti z Golovcem, menda ni tehnični problem, kakor premestitev Niagarских slavopov in o neki priliki so prodrli v javnost tudi glasovi o stavenjih stroških, ki bi baje ne znašali niti 100.000 din. Betoniranje mostička, odmoračno zavlačevanje betoniranja pač ne morejo spravljati v zvez - n. pr. z regulacijo Ljubljance; ceste baje ne morejo razširiti zato, ker je regulacija Ljubljance že končana in ne morejo vedobit iz struge nasipnega materiala. Sploh pa, kakor trde, razširjenje ceste ni potrebno zaradi samega prevažanja sene - a betoniranje mostička menda ni potrebno zaradi samega osobnega prometa.

Da se torej se vrnejo k znanimenitosti! Debato o njih je povzročila notica v našem listu; opozorili smo na nezmošne raznere - seveda pristojne urade, in se nismo zaletili v mestni cestni odsek. Hvaljevredna je pa občutljivost mestnih odsekov, da reagirajo na notice, deprivirje, da vse te ne spada v njihovo kompetenco. Opozorili smo predvsem na potrebo, naj bi policija, ali dorkori odloči pri teh rečeh, uvedla vsaj začasno, v primeru potrebe, na Hradeckega cesti enosmerni promet. Kjer se ne moreta srečati dva voza, se pač kaže dovolj edinstven potreba po enosmernem prometu. Nisam pa zahvaloval, naj mestni cestni odsek hkrati začne razširjati cesto in delati hodnik. Tega dela se odsek otipa že vnaprej, še preden

ga je kdo opereril nanj. Seveda, preh bi ne bil, ce bi si kdo drzal upotrijeti, da bi bilo treba Hradeckega cesta vendar razširiti. Z vpravljanjem razširjenja ceste so se torej že počeli na magistratu niso posvetno točno ni, da so zahtevi lastnikov za obcestno nemščino takoj storitve preverjane. Se ne prizadevanja občutljivega svetnika Likovarje so bili lastniki gasilni na pridrževanje uradu zaradi edupca sveta. Zahtevali so novopravno po 50 do 60 din za m² nemščino. Morda je bilo to res preve, a posamežno je treba sene, da se zdaj parcele pod Golovcem približno po 100 din m² najeje. Mislimo, da zadnje tame na magistratu niso imeli prilike razpravljati o razširjeni cesti in ugotoviti je treba, da zadnja leta hišni lastniki niso bili več zasiljni.

Zdi se nam vendar, da bi morala biti Hradeckega cesta vsaj tako široka, da bi se na njej lahko srediti dva voza, čeprav bi prevzeli po nji same sene ob končni. Naj nam bo dovoljeno le skromna pribomba, da je Hradeckega cesta v resnici tranzitna cesta; po nji se usmerja vozni promet z Dolenske in Ilanske ceste proti Stepanji vas ter Zalogu in v nasprotno smer. Po nji pogosto vozijo in gongijo živino ob dolenske strani v krajnico in na živinski sejem. Pozabiti pa tudi ne smemo, da se na Hradeckega cesta izteka cesta z Golovcem. Le ne bo to, se da gre same za interes trije posestnikov pod Golovcem in ne lažite si v brk, da je na Hradeckega cesti vezni promet samo med končno!

Ker smo v pojasnilu tudi citali, da bi bilo treba narediti nasipe, če bi hotili narediti na Hradeckega cesti hodnike, moramo gospode opozoriti, da je cesta med mitnico ob poljanskem mostu in do hiše št. 46 dovolj široka za hodnik, a vendar jim se ni prislo na misel, da bi hodnik vsaj skromno naznačil z obcestnim jarkom. Prav tako bi lahko naredili hodnik med dolenskim mostom in prvo hišo - brez vsakega nasipanja.

Zavedamo se, da vse to ne bo nič zaledlo; o mostičku pod Golovcem na magistratu razmisljajo že od regulacije Gruberjevega prekopa, ed. l. 1919. Mimočredu je naj omenimo, da o brvi med Mališkim domom in Moštami niso hoteli toliko razmisljati ter se to položili tako rekoč čez noč. Razširjenje Hradeckega cesta je pa bilo aktualno že v prejšnjem stoletju. In kdove, kako staro je znamenje, ki opominja na nešrečno voznika na tej nešrečni cesti! Ker pa že govorimo o preteklosti, naj omenimo še, da je bila vožnja s težkimi vozili na Hradeckega cesti prepovedana že pred vojno. Prepovedi se seveda nihče ne drži. Kdo je odgovoren za škodo, ki so jo utrpeli hiše zaradi vožnje s težkimi avtomobili, se v raznih odsekih seveda ne zanimajo. Upamo pa vsaj, da se na Hradeckega cesti obeta razumnim komisijam mnoge hvaljenega dela.

čestni dan ne bo mestnaj za obcestno preverjanje, poslovno še, ker je združen in kolesarskim prvenstvom, v katerem bo sodelovalo gotovo lepo število konkurantov raznih slovenskih kolesarskih klubov.

Kranj dobi meščansko šolo

Kranj, 11. julija
Z letom 1978 letom so imeli davnega Šola in potreba Kranje po mestniški šoli. Nadjena dva dni pretekelih tednov so že vršilo vpisovanje v mestniško šolo. V 1. razred se je vpisalo v tem kratkem ročju 82 dekle in 25 fantov, v 2. razred pa 10 dekle in 6 fantov. Starši, ki žele vpisati otroke v mestniško šolo, so lahko že vedno stote. Sedanji števile so na končnoj javnosti, ker je računati na nove prijave, in sicer za 1. razred še okrog 30 deklev in delik. za 2. razred pa okrog 20. Sedanji rok je bil namreč celo kratak.

Se prvi vpis je pokazal veliko potrebo mestniške šole v Kranju. Dosedavši so namreč morali kranjski otroci obiskovati meščansko šolo bodisi v Ljubljani, Škofiji Loka, ali pa v Tržicu. Ker pa je bilo to soljane združeno z večjimi stroški, je vse sililo v gimnazijo. Sedaj bo tudi naval na ginnazijo prenehel, ker ktor je namerna na nadaljevanju študija, bo rajši posečel meščansko šolo, ki daje po eni strani dovolj izobražbe za rame paklice, po drugi strani pa jo bolj praktičnega značaja. Meščanska šola zadostuje na vstop v trgovske tečaje, na učiteljice, v razne strokovne nadaljevanje šole. Je izborna podlaga za vstop v trgovske vajence, škodila pa ne bo tudi onemu, ki se recimo posveti delu na posetovu, kar je zlasti vprašljivo v sedanjem razširjenem Kranju, ki obsegajo tudi vasi. Tudi onemu, ki bo istekal dala v tovarni, bo šola pomagala k boljšemu kruhu.

S tega stališča moramo ustanovitev meščanske šole v Kranju temeljno podprtavati. Prerokujemo celo lahko, da se bo s tem nivo izobražbe mlade, šoli obvezne generacije gotovo le še dvignil, saj ktor bo priden, bo lahko do 14. leta, ko spada pod šolsko obveznost, dovršil osnovno in meščansko šolo. Dvigniti nivo splošne izobrazbe pa je gotovo namen narodne prosvete.

Meščanska šola bo začasno nastanjena v prostorih sedanja ljudske šole, katere prostori se bodo v ta namen adaptirali. Upamo pa, da bo občina v čim kraješču časnu našču sredstva za zgradnjo primerne, le meščanski šoli namenjenega poslopja.

Za novo gledališče v Marlboru

Maribor, 11. julija
Na kongresu gledaliških igralcev v Splitu sta delegata mariborske sekcije Pavel Raspberger in Mileva Zakrajščeka predložili anketni komisiji sledeti nujen predlog o razreditvi novega gledališkega poslopja v Mariboru. V predlogu odnosno apelju se na glasovanje med drugim naslednji momenti: Vsem je znano, da smo s priključitvijo Avstrije Nemčiji dobili ob severni meji naše kraljevine nove močne sosedje. S to priključitvijo je nastal tudi za naše gledališko umetnost povsan novi položaj. Nemci iz Rajha, ki so prevzeli oblast, so dali mestnemu gledališču v Mariboru pa je prišlo s tem v težji položaju, ker ne more radi majhne subvencije nuditi tega, kar lahko nudijo močnejša sosedja. Zato je nujno potrebno, da se pri prostrem in finančno ministrstvu in pri banovini pokrene akcija, da se Narodnemu gledališču v Mariboru izposluje subvenacija, ki bi bila dovoljna, da bi lahko dostenjno reprezentiralo naš obmejni Maribor tudi na početju gledališke kulture.

Pa se neka! Poslopje, ki se imenuje Narodno gledališče, je že danes odslužilo svojemu namenu. Staro, leseno, tesno in nepraktično ne more niti na zunaj, niti na znotraj predstavljati tega, kar bi moral, zlasti v sedanjih novih razmerah. Zato apeliramo na vse državne oblasti in na vse odločajoče, da se zavzemajo za to, da dobi Maribor novo moderno gledališko poslopje, v katerem bi lahko s podvojenimi silami žirili našo umetnost in kulturo ob najsevernejši meji naše države.

Jezersko in Preddvor se polnita

Kranj, 11. julija
Prva polovica meseca julija pomenja priletek sezone na Jezersku in Preddvoru.

Zlasti Jezersko, kot izrazito gorsko letovišče, celo karjarska višja od Kranjske gore, ima redi vremenskih neprilk zelo kratko sezono. Avtobusno podprtje Grajskar, ki obratuje na progi Kranj-Jezersko, ima te dni dovolj posla, da prepele potnike v lepo romantično jezersko dolino. Prihaja pa tja večinoma gostje iz južnih krajev, ki se izogibajo vsej vremenski neprilici. Grajskar pa je zelo zadržljivo in zelo skrbno. Tudi je zelo dobro organiziran in bodo vožili še Trenčani skozi Vrantsko in daleč skozi Polzelje v Sloveniji. Gradec na razdalji 118 km: juniorji pa bodo startali ob 8 v Celju ter najbolj 1 km dalje preko de Slovenjega Građe. Po kolesarskih dirkah za prvenstvo bo še sili seniorevskih dirkačev pred Sokolskim domom. Ob 13.30 pa ekipo magte sprevesti vse tekmovalce in športnikov na neomejeno izričje, ki bo ob 14. pačeket na neomejnega pokalnega turnirja s predmetom koncertom na igrišču. Naselitov načrt na dirkaških vedenjih vseh športnikov in priateljev športa bo ob 20. v Sokolskem domu.

Pravijo pa, da letos Jezersko ni tako polno, kakov druga leta, ker precej letoviščarjev ostaja v Preddvoru, kjer je letos dr. Majorič, zdravnik in Ormož, blivš Wurzachovo gradiščno preurejeno v pension. In tem se je dober letoviščarjev zelo posredoval. Lani, ko je bilo gradinska zaprta, je namreč primanjkovalo sob. Istotno je potreben odgajan za letoviščarske namene Dolomiti gradišča. Tudi Preddvor ima lepo okolico, gore, dober, nekoliko maleški zrasl kot Jezersko, ker leži na pristojni strani pod okriljem visokih vrhov. Ima dobro vodo električno in vsek dan zvezgo s Kranjem. Poleg navedenih pensionov in Križnarjevega hotela so letoviščari pastnjeni tudi po privatnih hišah. Za Kranj pomenja Preddvor lep dnevni sprehod po poti v gospodov. Drugače pa sta Jezersko in Preddvor dvoja mirenska letovišča, vseh godbe in hrupljih sahov, za ljudi, ki hodiča v miru preliveti svoje podlidle.

Tudi za nas demajne sta kolesarska in jezerska dolina priljubljeni točki za sedežnico izlete. Ob nedeljah in praznikih vse

izletniški avtobus po zmizani ceni, ki omogoča ves dan bivanja na Jezerskem. Kdor pa turist, ima na respolje nobenje imetov. Eden izmed najlepših je izlet na moje, na Jezerski vrh, kjer je vedno dvojči družine in zahove.

Iz Celja

— Žrtvo napadala. V nedeljo zvezek je nek molč v neki gostilni v Zavodini v preprost uderil 64-letni dinarico Marijo Sledovsco v Dobrovle pri Celju s steklenico po glavi. Hudo poškodovano starko so odšali v bolnico.

— Žrtve negret. V nedeljo popoldne je padel 56 letna Marija Misja, lepa oskrbnika ribiške valizne v Polovniku pri Celju, po nesreči v dvi metri globok jarek poleg ribiške valizne, ter si zlomila rebro in se tudi poškodovala po glavi. Isteča dne je padla 16-letna posetnilka hčerka Nežica Sitarjeva v Gabrovljah pri Konjicah s kozolca in si stolnici desno roko v zapetju. V soboto je padel 17-letnemu v Celju zaposlene klijunčanki vajencu Avgustu Pečarju iz Stopči pri St. Juriju ob juž. žel. železniških nosilcev na glavo in ga hudo poškodoval. V nedeljo je padel 18-letni brezposredni dñnar Ivan Brus iz Gorice v spanju z nekoga skednja v celjski okolici in obležal na tleh s težkimi poškodbami na glavi. Ko je 19-letna posetnilka sin Stanko Ogrnjek s Zg. Ponikve pri Žalcu strelej v soboto na predverje nove maše na Zg. Ponikvi z možanjem, se je možan razplet.

Nabo je odigral Ogrnjek pa obrazu in mu raznesal levo roko, tako da so mu jo moralno posnete v bolnični amputirati v zapestju. Na Savinjskem vrhu pri Ljubljani je konj brenil 45-letnega posetnika Antona Ermenca v desno ramo in ga hudo poškodoval. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici je umrla v soboto v starejši 87 let ga. Julija Resnikova, mati šolskega upravitelja g. Adolfa Arzenška z Blagovno pri Celju. Pokojna je živila v Podradcu pri Loku pri Židanem mostu. Bodil ji ohranjen blag spomin, svojem našem istrenčju.

— V celjski gradnji vremenske hišice na prostoru med kolodvorom in hotelom Postoje je razpisala mestna občina napravo vzdobjkov za namestitve meteoroloških aparatov. Ponudbe je treba vložiti do petka 15. t. m. do 10. popoldne v vložišču mestnega poglavarstva.

Iz Ptuja

— Strela začiga. Pri zadnji nevihti je udarila strela v kletno poslopje posetnika Jakoba Lampreta v Šveci pri Stopercu. Poslopje je bilo hipoma v plamenih in je pogorelo do tal. Skoda znaša nad 20.000.

— Tragična smrt 5 letnega otroka. Ob Dravincem nabrežju v Spuhli je se igral 5 letni sinček posetnika Jožeta Šilaka. Otrok se je splazil tudi na obrambni zid, kjer pa je nenadoma izgubil ravnotežje in je omahnil v deroče valove Drave, ki so ga mahoma zagnili. Na pomoci so takoj priheli ljudje, vendar je bilo vse zamranc. Trupelca se niso našli. Naj bo to resen opomin staršev, da ne puščajo otrok brez nadzora in vodi.

— Jadranki stražarji na morje. V nedeljo popoldne je odpotovala iz Ptuja prva kolonija Podmladka JS drž. meščanske šole na morje. Podmladkarje je vodil učitelj Štefan Šilka. Bivali bodo v domu mariborske oblastne odborke održani 10. din.

— Živilskega trga. Na trgu je pričasno zgodnje sядje, ki pa je sedaj že precej drago. Breske prodajajo po 3 kom za 1 din. marezci pa po 2 komadu. Tudi hruske so že sicer jih prodajajo po 10 kom za 1 din, jabolki pa po 5 komadov. Česenj pa je še malo. Zelenjave je dosti, predvsem grašča, kolerabic in kumarice. Zadnje so po 1 do 2.50 din za komad. Ribje so po 3 do 15 din. Perutnine je sedaj dosti in prodajajo kokoši po 18 do 25 din, piščance pa ed 16 do 30 din par.

Iz Maribora

— Drugi gogodek: Ko se je v petek razvila izpred koledvora krasna sokolska povorka ob povratku mariborskih Sokolov iz Pragi in ko je povorka korakala mimo Trga svobode, je nekdo kocjal vzdolil »Die Hunde haben mich aufgeweckt«. Policija ga je prijela, pa je možak pri zasliševanju tajil vso krvodo, češ, da je samo hvalil vojaško godbo, ki je načel, kar jih imamo. Možak seveda ni mogel prepraviti političkih organov o svoji nadolžnosti. Znatno je, da eden član se pri načisu razburja nekateri ljudje, ki dobro žive na naši zemlji. Možak se menda ne zaveda, kakšno slabko reklamo dela s takšnim vedenjem za svojo občino.

— 40 desetprstnih atletičnih je prišlo v nedeljo ob 8.22 v Maribor. Na glavnem kolodvoru so jih pozdravili zastopniki tukajšnje JC lige in Češkega kluba. Pod vodstvom funkcionarjev JC lige so se češkoslovaški visokosloški ter visokosloški ogledali zanimivosti Maribora.

— Novino dobne na Pobrežju, kjer se je žet načinovila delniška družba, ki bo v načinu preuredila Rendjevo dvorano.

— V bolniču so preprijeli 59 letnega hlapca Dominika Vršnika iz Sv. Andreja v Slovenskih goricah

DNEVNE VESTI

Navedila za novi državni proračun. Finančni minister je izdal navedila za novi državni proračun, v katerih je rečeno, da ne sme priti do nove obremenitve našega gospodarstva. Minister v nobenem primeru ne bo odobril proračunov, v katerih bi 'oli' krediti izrednega ali investicijskega značaja. V kolikor so taksi krediti v sedanjem proračunu, se morajo v novem reducirati in obdržati samo v kolikor izdatki dolosteni zneski še niso počršeni. Da bodo mogoči prihranki tudi pri materijalnih izdatkih, bo treba reducirati del nekvalificiranega osebja. To zahtevajo ne samo strogo proračunski, tem več tudi administrativno - tehnični razlogi. Jugoslavija spada med države z največjimi osebnimi izdatki v proračunu. Redukcija nekvalificiranega osebja bo olajšana z javnimi deli, ki se financirajo iz 4 milijardnega posložja. Za napredovanje po skupinah v novem proračunskem letu se morajo krediti točno izračunati in upoštevati samo oni uslužbeniki, ki napredovanje v polni meri zaslužijo. V finančni zakon ne bodo sprejeti ureilci, ki se ne narašajo na izvršitev proračuna. Vsi proračunski predlogi morajo biti postani finančnemu ministrstvu najkasneje do 1. septembra.

Takse na sportne in viteske tekmeh odpravljene. Pred leti so bile obremenjene z javnimi taksmi tudi vse sportne in viteske prireditve. Te takse niso prinašale državi posebnih dohodkov, pač pa so zelo ovirale napredki viteskih in sportnih društev, ki so hirala pod bremenom visokih takš. Sport in z njim vse delo na telesni vrožji našega naroda sta bila v zelo težkem položaju. Privatna inicijativa je bila že na koncu svojih moči in vse je kazalo, da bo sprošč zasnala. Zdaj je pa končno vladu odpravila s posebno uresivo takso na vse sportne in viteske tekmeh. S tem je redno eno načrtevje vprašanje napredka in razvoja našega sporta.

Prišel je dobro telefonsko zvezo z Rumunijo. Z odlokom počasnega ministra je uveden z 10. julijem telefonski promet med Ptujem in Rumunijo. Takso za navadenogovor 3 minut znaša 6.00 zlatih frankov.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes poslednjič

PLAVA PATROLA

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15

Vprašanje ustanovitve gledališča v Splitu. Predsednik Združenja gledaliških igralcev Božo Nikolić je skliceval po kongresu gledaliških igralcev v Splitu več sestankov, na katerih se je obravnavalo vprašanje ustanovitve stalnega gledališča v Splitu. Gre za to, koliko podporje in mogla dati v tem način država, bankska uprava in mestna občina. Država in banovina bi morali dati vsaj pol milijona, mestna občina pa 120 tisoč din, da bi lahko začelo gledališče počivati.

Nov tednik. Kapitan Ivan Slavić v Dubrovniku je prijavil državnemu tožilstvu nov tednik, ki se bo imenoval »Hrvatske Dubravke«. List naj bi bil nadatevanje »Hrvatske Dubravke«, ki je lani prenehala izdati.

Sušak poln izletnikov. V nedeljo je bil Sušak poln izletnikov. Izletniški vlak iz Beograda odnosno Zagreba jih je pripeljal 410. Cedokov vlak iz Prage po 480, z rednimi vltaki jih je prispele okrog 1.000. Mnogo izletnikov in letoviskarjev je pripeljalo tudi z avtomobilom zlasti iz Nemčije in Češkoslovaške.

Zvaden tujski promet v Dalmaciji. Prvotno je kazalo da bo letos v Dubrovniku in v južnem Primorju tujski promet slabiš, kakor je bil lansko leto. Statistika pa kaže, da je bil strah prazen. V juniju je bilo v Dalmaciji več gostov kakor lani, počitno Nemcev, pa tudi Francovcov, Madžarov. Švicarjev in Američanov. Dutrovnik je poselito v juniju 3420 tujcev, lani pa 2091. Domagač turistov je bilo 1592, lani pa 1345. Načelje je bilo letos Nemcev in sicer 1561, dočim jih je bilo lani samo 669. Čehoslovakov je bilo letos 845, lani 543. Anglezov letos 411, lani 546. Francozov letos 156, lani 87. Madžarov letos 136, lani 51. Švicarjev letos 158, lani 130 in Američanov letos 164, lani 144. Ker je junij nekakšen prehodni mesec se pričakuje v juliju še živahniji tujski promet. Iz Kotara poročajo, da je letos tudi v južnem Primorju mnogo letoviskarjev. Panki, ki prihajajo v Boko Kotorsko, so vsek dan polni potnikov. Vreme je sedaj v Dalmaciji zelo lepo.

Nemci študentje v Dalmaciji. Včeraj zjutraj je prispele v Dubrovnik 28 slušateljev nemške gledarske akademije v Ebenswaldu pri Berlinu pod vodstvom rektorja in profesorjev. Nemški akademiki so gostje našega ministrstva za gozdarstvo in rudnike. V Dubrovniku so jih sprejeli naši gozdarski uradniki, ki so jim pokazali mesto in njegove znamenitosti.

Nemški industrijele dr. Opel v Jugoslaviji. Včeraj dopoldne je prispele v Crilevico znani nemški tovarnar avtomobilov dr. Frane Opel. Prispele se je z lastno jahto iz Albij. Popoldne se je odpeljal na Rab.

Štanešek po gl. setih. Iz Dolja pri Hrastniku smo prejeti. Tovariši, ki ste zapustili pred 31. junij kolski klopi, ne pozabite na naš štanešek, ki he pri toy, Jurku na Dolu v soboto, dne 16. 7. m.

Českoslovaški turist utonil v morju. V nedeljo popoldne je utonil pri Okišu v morju 19-letni českoslovaški letoviskar Alojz Vavrin iz Zidra pri Brnu.

Glavni odbor državne Rdečega krsta v Beogradu bo sprejel v službo 4 do 5 diplomičnih zasečnih sester za nego pričutnih bolnikov v Beogradu. Interesentnejše naj se obreho na naslov državne v Beogradu, Simina ulica 19.

Epidemija neznanih bolezni v starem Bečju. V starem Bečju se je pojavila te dni epidemija neznanih bolezni. Oboloje je že okrog 500 ljudi. V nekaterih hišah so zboleli vsi rodbinski člani. Gre za hribo ali neke vrste paratič.

Društvo »Naša skrinjka« se je v zadetku junija udeležila mednarodne modne revije v Berlino s številnimi toaletami in klekljanjičkih dípk in polhovin.

Tridesetletnico mature praznujemo maturantov državnega učiteljskega ljubljanskega iz 1. 1907-8. dne 16. julija t. l. v Ljubljani. Zberemo se ob 9. uri pri Š. F. Št. Lajovic Albin.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenjeno oblačilo nekoliko blagajne vreme. Včeraj je deževalo v Zagreb in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 29. v Dubrovniku 26, v Ljubljani

23. v Zagrebu in na Rabu 22, v Mariboru 21, v Beogradu in na Visu 20, v Sarajevu 19. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,6. temperatura je znašala 12.

Zopet krev junaka nosa. V nedeljo ponoči je že večkrat kaznovani klobučarski pomočnik, znanji pretepad Jakob Dežman iz Brežje z nožem zakal 24-letnega Viljija Purka, načelnika sokolskega društva v Titovači. Purk je v petek iz Prage in v nedeljo zvečer je pripovedoval prijetje obolenemu v gostilni o svojih viteskih z vesokoskolskega zleta. Nadomestoval je obolelega občinskega čuvalja in proti polnoči je nastopil službo. Na cesti pred gostilno je srečal Dežmana, četrtjarsko pomočnika Alojza in Ivana Strucev in delavca Ivana Šinkovića. Podzadril ih je in fantje so mu odizvirali. Dežman za je nahrušil, češ, da bi moral biti doma. Ko mu je Purk odgovoril, da nadomestuje nočnega čuvalja, se je Dežman zakadil vanj in ga udaril vkratko po obrazu. Purk mu je vranil začinko, tedaj je pa plnil Dežman nanj in ga zabolel naravnost v srce. Nesrečni Purk je imel še toliko moči, da je prisel do mostu pri Tischlerjevi tovarni, a Dežman je skočil za njim. Tam sta stala tovarna Tischler in poslovodja fakskele Fran Božič. Tach se je najbrž Dežman ustrašil, da je s svojimi pajdaji izginil. Purk je prisel do mostu, kjer se je molč zgrudil in izdhinal. Orožniki so brata Strucev in Šinkoviča skutirali. Dežman na so pa našli šele okrog 8 zjutraj. Fantje niso bili pijani. Dežman je umoril Purka iz načinjanja. Pokojni je bil mlaren, simpatičen mladenec, vnet sokolskega delavca. Njegov oče je tačnik Strelske družine in gasilske čete preje bil pa tudi občinski tačnik. Žrtve podvijanjega fanta pokopajo jutri ob 9. na titanskih pokopališču, kamor je sprejmo tudi član vitanjskega in sosednjih sokolskih društev. Bodu nenečemu mladinični lahki zemlja, žalujočim svojejem našemu soziale!

Dve žrtvi napada in drugi poškodovanec. Ko se je prednocojnem vratal 20-letni delavec Vladimir Zadravec iz Sp. Hrušice v Moste, so ga na cesti naenkrat obkolili fantje, ki so ga podrli in neusmiljeno pretepli. Zadravec je oblečal na cesti ves krvav, a napadelci so pobegnili. Zadravec so včeraj spravili v bolnico, kjer je povedal, da so ga fantje najbrž zamejali za nekom drugim. Med pretepon v neki gostilni na Škofjelščici je nekdo z litrom voda na glavi 21 letnega posestnikovega sina Jožeta Rotarja z Rudnika. Iz Stične na Dolenskem so prepeljali v bolnico 4-letnega sinčka železniškega uradnika Milana Turela. Otron se je igral na cesti, kjer ga je podrl neki kolesar in ga hudo poškodoval po vsem telesu. Otron ima najbrž zlomljeno tudi desno roko. Iz Š. Jurja pod Kumom pa so spravili v bolnico 10-letnega Ivana Fabjanja, ki je padel po bregu in se poskodoval po glavi ter po vatu.

Strela ubila. Med nevihito je v nedeljo strela ubila v Slavonskem Brodu kralješkega pomočnika Iliju Djakovića. Stal je na pragu ko je treščilo vanj in bil v takoj mrtev. Pri življenju stroju je pa stal ta čas mojstrov sinček, ki ga je strela tudi opalnila, da se je ozgala na njem tudi oblečen. Otron je dobil samo lažje opinke po telesu. Tudi v Pantevu so imeli v nedeljo buđe nevihito. Ob pragi Beograd-Pančeve odredil Sebež je izjunal kmet Svetozar Dadić. Kar je udarila strela in obležal je mrtve. Skoraj istočasno je ubila strela v Žefkerinu Maro Milankovo, ko je sedela pred hišo.

Tragedija mlade matere. V decembru ambulatoriju v Zagrebu je natakarjeva soproga Anja Kataš iz Kraljevice v treh dneh popolno silna nevihita. V bližnjem kranju Glavodini je na podprtih družinah sarajevskega tipografa Žige Filipovića. Mož je stal pri oknu, ko je zunaj lilo in treskalno. Ta čas je vstopil v sobo njegov mlajši brat in prizgal električno luč. V naslednjem trenutku je treščilo in strela je zadel Filipovića v levo ramo, da se je onesvestil. Kmalu pa je prisel k sebi. Na ramu, kamor je udarila strela, mu je ostala rdeča lisa v velikosti dvodinarskega kovana.

Iz Ljubljane

—lj Pred davčnim odberom se bodo obravnavali predlogi davčne uprave, za sledede pridobitne stroke: 25. t. m. ob 8. notranji in odvetniki, ob 10. zdravnik, zobozdravnik in dentisti, ob 11.30 inženirji, arhitekti in geometri, 26. t. m. ob 8. devlarji, krojači, šivilje, 27. t. m. ob 8. brivci, pleskarji, pečari, krovci, vodenjakarji, krznarji, ticalci, klobučarji, knjigovzeti, kartonarje, fotografri, urarji, zlatarji, pasarji, razni, borzni senzali, cari, posredniki, umetniki, priv. učitelji, babice; 28. julija ob 8. modilistinje, plešljive, vezilje, mizari, lesna stroka, razni, slaćičarji, mečicarji, peki; 29. t. m. ob 8. sedlarji, torbarji, štetarji, tapetniki, klijavčnari, kiparji, kotlarji, vodor. instalaterji, kovaci, mehaniki, elektroinstalaterji, zidarji, maturarji; 30. t. m. ob 8. mesarji, dimarci, kraljarji, razni (steklarji, uglačarji, klav. izdel. cement, predmetev, stuktarji, vulkanizerji, izdelovalci glasbil, barvarji, kamnoseki, akcidečne tiskarne, izdelovalci pogrebnih potrebsčin, plomb, grafični ateljeji, izdelovalci kemičnih produktov, dežnararji, unicevalci mrežce, izdelovalci luga itd.). 1. avgusta ob 8. gostilne od crke Š. S. Avgusta ob 8. konce, delikatese, vinopotr. kavarne, trgovine z alkoholimi in brez alkohol. pičnjami, dodatki; 3. avg. ob 8. trgov. z mrež. blagom; 4. avg. ob 8. branjarje, mlekarne; 5. avgusta ob 8. modino blago, kramarje, manufaktura, trgov. z želenino; 6. avg. ob 8. trgov. z usnjem in čevlj. trgov. z zeljem, trgov. z deliščami, pridelki, vtrnjarji, trgov. z suho robo in kurivom; 8. avgusta ob 8. galanterije, agenture, komisije, prevozniški, modilistinje; 9. avgusta ob 8. lekarne, drogerije, menjalnice, kino, trafike, teniške, no električni predmeti, stroji in vozila; 10. avgusta ob 8. razna obrtna podjetja, narodne zdravje, starinarji, urarji, zlatarji, pasarji, optički, fototrgovine, grafični puščarji, krznarji, razne trgovine, stavbništvo; 11. avgusta ob 8. trgov. z leson. časopisi, revije, vaskovršna podjetja, ja, tovarne vetrov. in manjši.

NEODLOČNOST

Uradnik pri civilni poroki — Torej nevete vzeti to gospodčno za svojo člansko ženo?

Zenin: Ka; pa pravite vi k temu, gospod?

—lj V podčestov spominca grope Karlo Šepa poklana Klubu Primorje din 100.—ga Alba Mohoričeva.

Li Petruškovi prijatelji in sosedji so včasih v zadregi, kje bi se sedli in obujali spominne na našega slovenskega Ahasverja. Njegovi prijatelji so izbrali v ta namen obico, kjer je on načrta poselil, pripovedoval dogodiljine iz svojega življenja in kraljevstva za svoje budecobe delo. Še posebno opremili s Petruškovo sliko, s katero je bila poročila oddelkov.

Za odsek učiteljev je poročala Kristina Lužic. Odsek predvsem ponavlja zahodno po iskanju prejemkov poročenih učiteljev z drugimi učnimi močmi. Odsek je ugotovil, da je število rojstev v družinah poročenih učiteljev zmanjšalo.

Li Tatvine v mestu. V stanovanju Franciška Poravne v Zeleni jami, Vodnikova ulica 10, se je vtihotil oni dan in jutri u 2000 din. — Pred nekaj dnevi je bilo vtihotjeno v podstrešje na Šišavske ceste 50. Tatočki so odnesli več predmetov ter nekaj orodij. — Z dvorišča v Rožni dolini je nekdo poničil mesarskemu pomočniku Ivanu Dorniku ved se mokrega perila, vrednega 200 din. — Kranjskemu pomočniku Jožetu Korščinu, stanovanju v Zadružni ulici, sta je bila poročila predlagala.

Li Tatvine v mestu. V stanovanju Franciška Poravne v Zeleni jami, Vodnikova ulica 10, se je vtihotil oni dan in jutri u 2000 din. — Pred nekaj dnevi je bilo vtihotjeno v podstrešje na Šišavske ceste 50. Tatočki so odnesli več predmetov ter nekaj orodij. — Z dvorišča v Rožni dolini je nekdo poničil mesarskemu pomočniku Ivanu Dorniku ved se mokrega perila, vrednega 200 din. — Kranjskemu pomočniku Jožetu Korščinu, stanovanju v Zadružni ulici, sta je bila poročila predlagala.

Li Tatvine v mestu. V stanovanju Franciška Poravne v Zeleni jami, Vodnikova ulica 10, se je vtihotil oni dan in jutri u 2000 din. — Pred nekaj dnevi je bilo vtihotjeno v podstrešje na Šišavske ceste 50. Tatočki so odnesli več predmetov ter nekaj orodij. — Z dvorišča v Rožni dolini je nekdo poničil mesarskemu pomočniku Ivanu Dorniku ved se mokrega perila, vrednega 200 din. — Kranjskemu pomočniku Jožetu Korščinu, stanovanju v Zadružni ulici, sta je bila poročila predlagala.

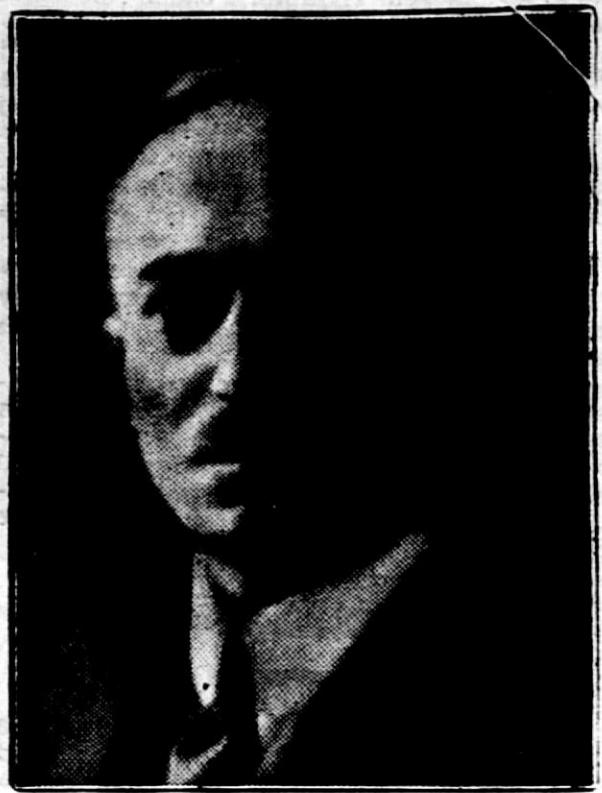
Li Tatvine v mestu. V stanovanju Franciška Poravne v Zeleni jami, Vodnikova ulica 10, se je vtihotil oni dan in jutri u 2000 din. — Pred nekaj dnevi je bilo vtihotjeno v podstrešje na Šišavske ceste 50. Tatočki so odnesli več predmetov ter nekaj orodij. — Z dvorišča v Rožni dolini je nekdo poničil mesarskemu pomočniku Ivanu Dorniku ved se mokrega perila, vrednega 200 din. — Kranjskemu pomočniku Jožetu Korščinu, stanovanju v Zadružni ulici, sta je bila poročila predlagala.

Li Tatvine v mestu. V stanovanju Franciška Poravne v Zeleni jami, Vodnikova ulica 10, se je vtihotil oni dan in jutri u 2000 din. — Pred nekaj dnevi je bilo vtihotjeno v podstrešje na Šišavske ceste 50. Tatočki so odnesli več predmetov ter nekaj orodij. — Z dvorišča v Rožni dolini je nekdo poničil mesarskemu pomočniku Ivanu Dorniku ved se mokrega perila, vrednega 200 din. — Kranjskemu pomočniku Jožetu Korščinu, stanovanju v Zadružni ulici, sta je bila poročila predlagala.

Noblovo mirovno nagrado — dr. Beneš!

Ta predlog nameravajo specilni odibni angleški diplomati, politiki in pisatelji

Ljubljana, 12. junija
Tako je treba povedati, da zamenel, naj bi bil letosno mirovno nagrado prezident dr. E. Beneš, ne izhaja iz Češkoslovaške; po nekaterih zanesljivih vesteh namejavajo dr. Beneš predlagati kot kandidata za letosno Noblovo mirovno nagrado odlični angleški diplomati, politiki in pisatelji.

Cehoslovenski sami priznavajo, da ne zna dobro izrabiti reznih lepih prilik in dogodkov za svojo propagando v svetu ter da niso izkoristili tudi vseh možnosti, ki jih je nadil zlet. Pri nas nismo upravičeni govoriti ter soditi o napakah Cehov, ker preveč tičimo v svojih in ker se nam zdi, da so bili zletni dogodki sami na sebi tako mogočna manifestacija organizirane sile bratske države, močne narodne zavesti in pogumne, razumne samozavesti — da so mogli zhudit silen odmeh tudi na evropskem zahodu. Morda je takšna propaganda najboljša — propaganda dejstev in ne besed. Nekatere države posvečajo državnemu propagandi vprav pretirano skrb in se poslužujejo vseh sredstev. Kljub temu njihova

Japonska v očeh mladega Japonca

Zanimiv pogovor z mladim japonskim študentom Kaj pravi o tem francoski učenjak Pierre Rousseau

»Pražske Noviny priobčujejo zanimiv pogovor svojega sotrušnika z mladim japonskim študentom, ki je študiral kako in njeni rojaki evropske razmere. Živimo v vrtinu znanosti, je dejal Japonec, svet se nam pod nogami vedno bolj krči in nam dela silne ovire. Japonska je najstarejša država, lahko pa rečemo, da je tudi najmlajša. Stara Japonska je stara 2700 let, moderna pa 70 let. Nova Japonska je notranje pod vplivom Amerike. Toda potovanju v Ameriki sem se napotil tudi v Evropo, da bi spoznal evropske prijatelje Japonske. Japonski študente hodejo spoznati evropsko znanost, da bi jo lahko primerjali z lastnim učenjem. Pri nas na Japonskem so študije starih in novih naukov različne Starješinski se ravnajo po azijskih vzorih, novi pa po evropskih.«

V starji Japonski se mož in žena težko strinjata. Orientalska ideja je sodelovanje žene in moža. Krščanska ideja prehaja na Japonsko in izravnava to razliko med ženo in možem. Pred svetovno vojno ni bilo takto. Kdo so prinesli na Japonsko Američani? Jazz in sport. V vsakem japonskem mestu je zdaj plesna dvorana in sport se je zelo razširil posebno basketball. Drugače je pa vpliv Amerike na Japonsko največja nevernost. Japonska je v svojem bistvu spiritalna, vpliv Amerike je pa materialističen in tako vpliva ameriška ideja na Japonskem materialistično. Čim so naši ljudje spoznali ameriški način življenja so postali bolj razvajeni in jeli so več zahtevati od življenja. Prejšnja skromnost ne more zadostoviti več. Zdaj tudi Japonce že pozna lov za dejanjem. Evropa ima več globljih stvari in

zato pruhajamo v Evropo, da proučujemo literaturo, vseko vprašanje in filozofijo. In zadovoljen sem, ker vidim, da nisem prišel v Evropo zmanj, saj sem spoznal tam marsikaj, cesar na Japonskem še ne poznam. Rad bi da bi vsi moji rojaki temeljite spoznali evropsko demokracijo.«

Najbolj se čudim, kako si tu v Evropi pa tudi v Ameriki mladina prizadeva primerjati stare ideje z novimi in kako si potem povsod splošno hrepenenje po čistu novem življenju ločenem od starih idealov. Mladina hrepeni po prijateljstvu vseh ras in narodov, oddaljuje se vse bolj od verskih, razrednih in državnih sporov. Program mladine naše dobe je bolj za humanost. Pri nas je ena glavnih napak nerazumevanje humanosti kot borbe. Sodelovanje in humanost sta težja od odprtika boja. V botaničnem vrtu sem videl cvetje, to je razveselj poglej, se siščim godbo vseh tonov, je to krasna harmonija. Ce pa manjka en cvet ali en ton, lepotu ni več takov velika. Za življenje potrebujemo harmonijo, da moramo izravnati vse razlike. Deliti moramo vsi: mesto in vas, mal in veliki. Tako bomo dosegli bogato živet in visoko izobrazbo. Izobraženec in neizobraženec, več ima svojo dolžnost in bogati morajo pomagati večjemu.

Tako je govoril izobraženi japonski študent. Ni povedal vsega tako, kakor se delata Japonskem. Pač je pa odtkril namene in pobude, ki so ga gnale po svetu in ki ženo tudi mlado japonsko inteligenco, navdušeno za idejo humanosti, čeprav hoče na drugi

— Zakaj? Ce hočeš, da bova živel v blagostnju in se lepo oblačila...

— Molki, — mu je posegel Paco v besedo, — potem bi nama nihče več ne hotel dajati vbojajme.

— Vidim, da se bova zopet vrnila pred cerkev Device Marije, — je dejal Tovalito. — Koncem koncov se živi tam prav tako dobro kakor drugod. Posimi je tam topo, kadar si solnce, poleti v vročini pa sedi človek tam v hladu... Ali ni to ves, kar potrebuješ? Ta denar bova pa dala, da se bodo stalno brale male za mir in pokoj najnajih duš.

— Da, — je dejal Paco Rosales prostodolno. — Bolje bo, če ga porabiva šele po svoji smerti...

— Po teh besedah je bil končno pri kraju s slatino oblake, ki mu jo je bila dala Tereza, da bi se mogel pokazati pred kraljem. Oblekel je zopet svoje capce.

— Sem že gotov, — je dejal zadovoljnega obraza, — zdaj pa lahko greva.

Sla sta pojavljovati po obločici ulice Atocha in takala sta, kdaj bi lahko odšla v hišo v Pradu. V istem okraju na koncu mračne in blatne ulice je stalno star poslopje, znano pod imenom »Kronika ječa«. Navadno so zapirali tu samo duhovnike, ki jih ni hoteli soditi sveta inkvizicija in ki naj bi jih sodila druga cerkevna sodišča. Tam je bil zaprt dom Alonso de Gusman in vstop te izjemne

strani japonska vlada priboriti japonskemu ljudstvu več prostora na zemlji z orodjem.

Japonski cesar varuje

Na japonskega cesarja je napravila globok vtež vest o težkem gospodarskem položaju Japonske, o katerem sta mu poročala knez Konoye in finančni minister. Cesar je takoj odredil stroge ukrepe v pogledu varovanja v upravi cesarskega doma, da bi se z dotrim zgodom naprej in da bi ga lahko ljudstvo posnemalo.

Dosej je dobival japonski cesar zase in za svoj dvor vse vrst pijača in inozemstva, v bodoče se pa po zadovoljstvu z domačo pijačo. Tudi tobaka ne bo več dobival iz Egipta, temveč s Formoze. Ministrstvo cesarskega dvora ne bo več razdeljevalo iz dragih kovin izdelanih daril, dvor bo moral odslej na vseh koncih in krajih štediti.

Na smrt obsojena zastrupljevalka

V Liegeu je bila v petek končana več tednov trajajoča obravnava proti Mariji Becker, ki se je zagovarjala pred porotno zaradi 11 umorov, 5 poskusov umora ter mnogih sleparij in tativ. Beckerjeva je bila obsojena na smrt. Pritelema, navidez dobroščna vdova, po svoji zunanjosti ni podobna zločinku, ki je bila več let strah in tretje Liege in okolice. Svoje žrtve je morila hladnotravn s strupom in niti več tednov trajajoča obravnava ni mogla pojmeniti, ali jih je morila iz dobitkačnosti ali pa iz nekega posebnega sadizma. Z večino svojih žrtv ni bila v nobenem stiku.

Beckerjeva je lovila svoje žrtve po parkih. Ce je le mogla, se je seznamila s kosto staro ženico, sedečo na klopcu v parku. Pokramljal je z njo, potem se je pa dala povabiti na njen dom, kjer ji je nova znanka postregla s čajem ali prigrizkom. Takoj ned prvim obiskom ji je pa dala s strupom pomešano jed in ko je postal njeni žrtvi slab, ji je po cele dnevi stregla, večkrat proti volji svojcev, ki jih ni hotela pustiti k bolnic, dokler le-ta ni izkušnila. Med bolezni jo je imela navadno priliko izvohati, kje je denar in polasti se ga je ali pa si ga je izposodila na zadolžnico, ki je seveda svojci njene žrtve nikoli niso našli. Slednjic se je izdal po nerodnosti, ko se je eni izmed njenih žrtv vendorje posrečilo na smrtni postelji izpregovoriti o svojem premoženju s sorodnico, ki jo je tudi obiskala.

Šele potem je prišlo na dan dvojno življenje zločincu vdove, ki je igral čez dan vlogo zapuščene žene, noči je pa prezivljala z moškimi po nočnih lokalih. Enemu na ljubo je umorila tudi svojo prvo žrtvo, namreč njegov ženo. Med obravnavo je bila ves čas cincina in zakrnjena. Obso-

naj bi bil ta, da nikjer ni tako globokih in varnih kleti.

Dotim sta berača od daleč zria na vrata mračnega poslopja, so vstopali vanj mnogi kapucini drug za drugim, prekržanih rok, povešenih glav in pobožno prebirajoč rožne vence.

Ob pogledu na to nekakšno procesijo je šimila Pacu Rosales in njegovemu tovariju v glavo ista misel.

— To so častiti očetje, ki spremljajo obsojence!

— Je vzkliknil Tovalito.

— To je nedvomno za jutri, — je dejal Paco z zgornjo kretnjo.

Hiro sta odšla k domu v Pradu. Tereza ju je že pričakovala.

— Obsodba je izrečena, — je dejala Tereza.

— Jutri zgodaj zjutraj stopi dom Alonso na morsko, kjer bo umrl kot veleždajalec pod krvnikovo roko. Toda moja osveta se mi zdi nepopolna, če bi odšel s tega sveta, ne da bi vedel, da sem ga jaz poslala v smrt. Zato hočem oditi v ječo in povedati mu to.

Berača sta se prekržila.

— Jezus Marija! — je dejal Tovalito, — a kako hotete priti do obsojence?

— Imam kraljevo povelje, ki mi bo odprlo vsa vrata.

— Madame, tega pogleda ne boste prenesli, pogum vam bo odpovedal, ko stopite pred to grozno mesto.

jena je bila sicer na smrt, toda v Bolgiji smrtni kazni nimajo in tako bo morda do smrti presedoti v ječi.

Samomor prof. Stratonova

V sredu zvečer so je ustrelili v Pragi večinski profesor V. Stratonov, star 69 let. V smrt ga je pogna težka živčna bolezni. Pokojni je bil slovec zvezdoslov in bil profesor na fizično-matematični fakulteti univerze v Moskvi. Po svetovni vojni je živel v emigraciji v Pragi.

Kot dolgoletni član ruske emigracije v Pragi je bil prof. Stratonov znan v češkoslovanskem znanstveni literaturi, v kateri se je odlikoval kot popularizator zvezdoslovja. Prva njegova knjiga na čeških teh so izhajale še v ruščini v zbirki »Opredelostna astronomija v založništvu Plamja«.

Vpliv barv na človeka

Nekateri predlagajo za bodoče celo barvaste avtomobileske ceste

preprekati, je to drago plačala. Nihče se ni ustavljal pri črpalkah, o katerih se je govorilo, da primašajo nesrečo. V Angliji ne vidimo skoraj nikjer zelenega voza, ker velja tana zelenja barva za nesrečo za vozila. Nasprotno je pa med Angleži in Rimljani, ki uporabljajo zeleno barvo kot modno. O zenskah, navdušenih za zeleno barvo, pravijo, da so miregne, tlega značaja in da jih bo zlasti prirodna.

Nekateri države celo tako daleč, da predlagajo za bodoče barvaste avtomobileske ceste. Poskusi v Angliji so pokazali, da so nesrečne na žolto pobarančnih cestah zelo redke. Take ceste namreč niso v tako kritičem kontrastu z okolico kakor bele, po katerih ljudje občutljivih oči ne morejo hoditi brez začitnih načinov. Pravijo, da imajo ljudje, ki občutijo privlačnost žolte in oranžne barve, visoke duševne kvalitete. Razum igrac pri njih veliko vlogo. Z nujkom barv se da povečati tudi športne storitve. Na spremnost igračev bi lahko učinkovita, da bodo barva bližnjih miz nego rešer.

Žolti in rdeči odtenki »grejejo«. O tem se lahko prepričamo pri opremi stanovanj, ker dajemo vedno bolj prednost oranžnim in zora odtenkom, dočim pravimo o močni barvi, da je bladna. Zenske, ki dajajo prednost modri barvi so vedno na mirenska značaja.

Dragoceno pohištvo pride na javno dražbo, ki bo trajala tri dni. Največja privlačnost bo pač marmornata miza Ludvika XIV. in versaljskega gradu, za katero so sedeli s kraljem Solnca. Načinjena je možje njegove dobe. Miza pa slovi tudi zato, ker so sedeli okrog nje pri Cecile Sorelovi najslavnejši možje, če ne sploh pa vsaj načinjena stolnica: Barres, Clemenceau, Foch, Lyautey, Oscar Wilde, Verhaeren, Alfonz XIII. D'Ammanzo ter vse umetniške in literarne Francije zadnjih 35 let. Mizo, okrog katere so sedeli najslavnejši možje Francije vseh davnih dober, hodiči kupiti vojvoda Windsor.

Cecile Sorelova izpreminja okus

Najstarejša pa tudi najslavnejša francoska dramatska umetnica v ponos »Comédie Française« Cecile Sorelova, je izpreminila okus in ni več zanjibljena v slog Ludvika XIV., v katerem je imela opremljeno vedenje svoje razkošno stanovanje na Voltaireskem nabrežju v Parizu. Sklenila je ločiti se od opreme, ki je bila umetniška sensacija Pariza, da so občutovali najslavnejši in najznamenitejši možje in žene.

Evo. V saloni Cecile Sorelove se zbraja četrt pariske družbe. Oprena zjemanja stanovanja pomeni zdaj za njo samo še dragoceno pohištvo, ne more se pa vedno takmititi z njeno srca, ker je kot rečeno izpremenila okus.

— Ne, — ga je prekinila. — Ali je še kaj na svetu, kar bi me moglo prestrašiti? Nekoč sem bila slabotna, boječa. Bala sem se, če je ponori glavo ali dlan, je zadostovala, da je spravila starša in zavetnika ali celo v obup, če ni hotela vročico popustiti. Mnoge snovi, ne same tiste, ki nastajajo v telesu iz bolezni, povzročajo zeločutnih zarodkov, temveč tudi čisto kemikalijev potom izdelane, lahko zvišajo normalno temperaturo na stopnjo, ki jo osmehujemo z vročico. Zato vročico ne smemo smrati za bolezen, temveč samo za snak, ker da nekakot moteni procesi, ki skrbi z neprestanim proizvajanjem topotov v človeškem telesu in izzrajanjem iste v okolico za normalno topoto krv.

Vročico moramo v smislu modernega raziskovanja smatrati za obrambo telesa proti pronisanju strupa in zato za koristno, pogosto naravnost za resilno. Zato strah zved znameno vročico ni utemeljen v najboljje opustiti vse, kar more vročico ublažiti. Seže, če je vročica prehrada, je treba ukiniti vse potrebno proti njej, kajti visoka temperatura pospešuje delovanje srca in pljuv. Zelo visoka temperatura primanja s seboj glavobol ali omotico tako, da človek ne more jesti. Da je treba znameno smrati za bolezen, temveč tudi svoji bolnikov, ki so lahko prestreljeni z vročico.

— Lep dar: Zgodbe brez groze

Boj proti povisani telesni temperaturi, водici na več važna načela zdravstvene vele. Ugotovitev, da ima otrok vročico v glavo ali dlan, je zadostovala, da je spravila starša in zavetnika ali celo v obup, če ni hotela vročico popustiti. Mnoge snovi, ne same tiste, ki nastajajo v telesu iz bolezni, povzročajo zeločutnih zarodkov, temveč tudi čisto kemikalijev potom izdelane, lahko zvišajo normalno temperaturo na stopnjo, ki jo osmehujemo z vročico. Zato vročico ne smemo smrati za bolezen, temveč samo za snak, ker da nekakot moteni procesi, ki skrbi z neprestanim proizvajanjem topotov v človeškem telesu in izzrajanjem iste v okolico za normalno topoto krv.

Prizvok, s katerim je spregovorila te besede, je pričal, da je njen sklep nepreklicen. Berača sta še enkrat poskusila odvratiti jo od tega koraka. Ona pa je vztrajala na svojem s trdovratno začrtenostjo.

— Da, pojdem, — je dejala, — a vidva me spremita.